FEBRUAR
13 N 1. Predpostna
14 P Valentin, muč.
15 T Faustin
16 S Julijana
17 Č Silvin
18 P Simon, škof
19 S Konrad
20 N 2. Predpostna
21 P Feliks
22 T Washing. roj.
23 S Peter Dam.
24 Č Matija
25 P Valburga
26 S Porfirij, škof
27 N 3. Predpostna
28 P Roman

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 35. CHICAGO, ILL., PETEK, 18. FEBRUARJA — FRIDAY, FEBRUARY 18, 1938 LETNIK (VOL). XLVII.

Naziji razburili svet - Konkordat hočejo preklicati

Svet zopet lahko izprevidel, kaka nevarnost mu preti od nemškega nazijstva. — Avstrijski kancler se moral ukloniti Hitlerju in reorganizirati vlado po njegovih zahtevah. — Ostale evropske velesile niso delale ovir Hitlerju.

Dunaj, Avstrija. — Dogodki zadnjih dni so svetu znova odprli oči, da lahko izprevidi, od katere strani mu grozi prva in glavna nevarnost, namreč, da je ta nevarnost še vedno vtelešena v agresivnih nemških nazijih, dasi se je na to v zadnjih mesecih dokaj pozabilo. Hitler menda namenoma sam skrbi za to, da svet njemu in brutalni sili, ki jo ima za seboj, ne odtegne svoje pozornosti predolgo, in tako je te dni zopet zaigral tak komad, da je dirnil z njim celo Evropo.

V diplomatskem dvoboju, ki se je vršil koncem preteklega tedna med Hitlerjem in avstrijskim kanclerjem Schuschniggom, je zadnji podlegel na vsej črti in tako je zdaj z gotovostjo pričakovati, ako ne pride kaj nepričakovanega vmes, da bodo naziji v doglednem času imeli Avstrijo pod svojo popolno kontrolo, čemur bo slej ali prej sledila politična priklopitev Avstrije Nemčiji.

Kakor je bilo že poročano, je Hitler pri konferenci v Berchtesgadenu zahteval od Schuschnigga, da se reorganizira avstrijska vlada, in sicer v toliko, da bodo v njej zastopani tudi naziji. Schuschnigg se je upiral z vsemi silami in je do zadnjega trenotka iskal kake rešilne bilke, toda, ker pomoči ni bilo od nikoder, in je bila nemška armada že pripravljena na bavarski meji, da vdere v Avstrijo, se je končno moral vdati. V torek ponoči je nato preuredil avstrijski vladni kabinet po zahtevah, ki mu jih je narekoval Hitler. Tako je dobil mesto ministra za javno varnost izrazit nazij dr. Seyss-Inquart, ki bo imel pod oblastjo celokupno policijsko in orožniško silo v državi, s čimer bodo seveda dobili naziji prosto roko za svojo propagando in za zborovanja. Dalje je prišel v vlado drugi mož, ki je nazijem naklonjen, namreč dr. Schmidt, ki je postal zunanji minister. Razvidno je s tem, da se bo končalo dosedanje naslanjanje Avstrije na Francijo in se bodo nje oči obračale v prvi vrsti na Nemčijo. Končno je dobil justično ministerstvo mož, ki tudi gleda v smer proti Nemčiji, namreč profesor L. Adamovitsch. Tako bo torej Hitler v bodoče z lahkoto narekoval, kako politiko naj Avstrija vodi.

Dasi obstoja zdaj nevarnost, da bo bržkone sledila popolna priklopitev Avstrije Nemčiji, vendar to še ni največja nevarnost. Ker spravlja Evropo v večji strah, je to, da Hitler pri tem koraku ne bo končal svojih pustolovščin. Zanimivo je namreč, da ni nikogar od nikjer, ki bi se mu upal povedati, kje se ima končati njegova drznost. Obe zapadni velesili, Francija in Anglija, ki ste pred nekaj leti, ko se je skušala med Avstrijo in tedaj še demokratično Nemčijo skleniti le carinska zveza, zagnali krik in vik, ste zdaj le krotko vprašali Hitlerja, kaj misli. Italija, kot zaveznica Nemčije, seveda tudi ni delala ovir. Hitler iz vsega tega lahko računa na to, da mu bo pri prihodnjem takem činu šlo ravno tako gladko, in brez dvoma se bo prilike tudi poslužil. Kdo bo torej prihodnji na vrsti? Čehoslovaška je najbliže, ostale male države lahko slede druga za drugo.

JAPONSKI SE NE UGODI

Zed. države ne pristanejo, da bi imela Japonska enako brodovje z ameriškim.

—o—

Washington, D.C. — Predsednik Roosevelt se je zadnji torek odločno izrazil, da Zed. države ne bodo pristale k temu, da bi se z Japonsko podvzela kaka pogajanja, v katerih bi se sklenil sporazum, na se ji dovoli enako močno brodovje, kakor ga ima Amerika. Zaradi te zahteve, ker ji ni bila ugodena, je Japonska zapustila pomorsko konferenco v Londonu leta 1936. Predsednik je zdaj povdaril, da mora Amerika misliti na obrambo obeh obrežij in zato mora tudi imeti večje brodovje od japonskega.

—o—

CAPONE ZDRAV, PRAVIJO ZDRAVNIKI

Washington, D.C.— Zdravniki v Alcatraz kaznilnici, ki leži na malem otoku ob kalifornijskem obrežju, so izvršili opazovanje in preiskavo nad znanim bivšim chicaškim gangsterjem, Al Caponejem, ki služi tamkaj zapor desetih let, in ga zadnji torek proglasili zdravim ter poslali tozadevno poročilo tukajšnjemu justičnemu departmentu. Pred nekaj dnevi se je poročalo, da je Caponeju udarilo na možgane, in da kaže znake slaboumnosti.

—o—

PREDLAGA NOVO VODSTVO ZA RELIF

Washington, D. C. — Senator Bailey iz N. C. je zadnji torek predložil resolucijo, po kateri naj bi se relifna oskrba postavila pod vodstvo nestrankarskega federalnega odbora, obstoječega iz peterih članov, da se s tem prepreči, uporabljanje relifnega sklada v politične svrhe.

—o—

NENAVADEN VZROK SMRTNE NESREČE

Kalamazoo, Mich. — 33 letna Mrs. B. P. Newland je pretekli torek postala žrtev nenavadne nesreče. Ko je šla po cesti, ji je veter odnesel klobuk. Da bi to preprečila, je ženska hitro zakrenila glavo, pri tem pa si je izmaknila vratno kost ter je posledicam poškodbe podlegla.

PREPREČENA STAVKA

Francosko delavstvo odložilo stavko za osem dni.

—o—

Pariz, Francija. — Francoski vladi se je v sredo posrečilo, da je pregovorila 70,000 delavcev v kovinarski industriji v severnem delu države, da so odložili svojo nameravano stavko za osem dni. Za stavko je delavstvo glasovalo, ker so delodajalci odbili njega zahtevo po zvišanju plač za 11½ odstotka, dočim so pristali na povišanje le 5 odstotkov. Od stavke bi bilo prizadetih tudi par municijskih tovarn.

—o—

SAM SE UČIL VOZITI AVTOMOBIL

Chicago, Ill. — Z nekim prijateljem se je Walter Markiewicz pripeljal zadnji torek z avtomobilom iz East Chicago, Ind., v Chicago. Prijatelj je stopil za trenotek v neki restavrant, dočim je ostal Markiewicz sam v avtomobilu. Ko je sedel tamkaj, se je pričel igrati okrog priprav v avtomobilu in pri tem je avto nenadoma pričel teči. Markiewicz se ni nikdar učil voziti in tako tudi avtomobila ni znal ustaviti ter je ta obstal šele, ko je zavozil v izložbeno okno saluna na 655 So. State st. Sodnik je naložil Markiewiczu deset dni zapora za to.

—o—

ČUDNA POSLEDICE NEZGODE

Waynesburg, Pa. — Osem let stara deklica Wilma Masters je bila pretekli torek poslana v bolnico na opazovanje, da zdravniki ugotove, kaka izpremememba v njej je povzročila nenavaden pojav, ki ga kaže deklica. Pred kratkim se je namreč udarila na glavo in od tedaj piše nazaj. Vendar pa se tega pisanja v nasprotno smer poslužuje le, kadar kaj prepisuje, dočim pi še normalno, kadar se ji nare kuje.

ČLOVEKOLJUBNO DELO ŠKOFA

Chicago, Ill. — Tukajšnji škof B. J. Sheil je izdelal načrt, da se v Lockportu, na zemljišču Holy Name tehniške šole, ustanovi šola za treniranje psov, kateri bi se nato podarili slepim otrokom za voditelje. V to svrho je naročil posebnega izvedenca iz Nemčije.

KRIŽEM SVETA

— **Patna, Indija.** — V Indiji je nastopila nova politična kriza, ko ste zadnji torek resignirali vladi v dveh provincah, in sicer zato, ker so angleške oblasti preprečile izvršitev njih ukaza, da se izpuste vsi politični kaznjenci.

— **Saint Nazaire, Francija.** — Tukaj je bil spuščen v morje pretekli torek nov 30,000 tonski potniški parnik, imenovan "Pasteur." Ta ladja bo nadomestila parnik Atlantique, ki ga je uničil požar leta 1933.

— **Moskva, Rusija.** — Z ladje Taimir, ki je bila poslana, da reši štiri sovjetske učenjake, kateri so na neki ledeni plošči ob Greenlandiji izolirani od sveta, se je v torek spustil aeroplan, da izsledi izgubljene, a zaradi megle ni nič opravil.

—o—

SPOPAD MED VOJAŠTVOM IN DRUHALJO

Tia Juana, Mehika. — Razjarjena množica kakih 800 oseb je zadnji torek skušala vzeti pravico v svoje lastne roke in linčati nekega mladega vojaka, o katerem se je ugotovilo, da je ubil in zločinsko zlorabil neko osem let staro deklico. Druhal je vdrla v ječo, kjer je mislila, da je jetnik zaprt, razdejala notranjščino poslopja ter grozila stražnikom, da jih bo pobesila, na kar je navalila še na federalno poslopje in zanetila v njem požar ter preprečevala ognjegascem, da bi gasili ogenj. Šele svarilo, da je v poslopju shranjenega več ton dinamita, je druhal toliko izpametovalo, da je odstopila. Divjanje množice je bilo tako grozeče, da je moral proti njej biti poklican oddelek 1000 vojakov, in vnela se je prava vojna, v kateri je bilo šest oseb ranjenih. Nad mestom je bilo proglašeno obsedno stanje.

NEMČIJA PROTI VATIKANU

Nazijski list trdi, da bo konkordat med Nemčijo in Vatikanom bržkone razveljavljen.

—o—

Berlin, Nemčija. — Kakor trdi list Schwarzes Korp, ki je glasilo Hitlerjeve nazijske garde, se na vodilnih mestih snuje načrt, da se razveljavi konkordat, ki ga je svoječasno sklenila nemška vlada z Vatikanom in v katerem se zasiguravajo pravice nemškim katoličanom. Ker je ta list tako blizu uradnim krogom, je gotovo, da je bil članek navdihnjen iz vladnih vrst, in tako je lahko pričakovati, da bo konkordat v resnici razveljavljen, kar pomeni, da bo katoliška cerkev v Nemčiji postala popolnoma brezpravna in izpostavljena na milost in nemilost nazijskemu preganjanju.

List pravi, da konkordati z Vatikanom spadajo v preteklost, v srednji vek, in da se ne skladajo z idejami nove totalitarne države. — Pač resnica, da se nazijsko poganstvo ne sklada s krščanstvom.

—o—

60 NOVIH BOJNIH LADIJ ZA ANGLIJO

London, Anglija. — Anglija je končala te dni prvo leto svojega pospešenega oboroževalnega programa in v tem času porabila nad miljardo dolarjev. Skupna svota za oboroževanje je določena na sedem in pol miljard. Tekom drugega leta, ki ga je zdaj nastopila, ima vlada v načrtu, da zgradi 60 novih bojnih ladij in obenem v veliki meri ojači tudi zračno silo.

VODOVJE IZPODKOPALO POSLOPJE

Vsled milega vremena, ki je otajalo ogromne množine ledu, in istočasnega deževja, se je Mohawk reka v državi New York nedavno razlila preko bregov in povzročila znatno poplavo. Slika kaže neko tovarniško skladišče, kateremu je voda omajala zidovje in ga deloma podrla.

Iz Jugoslavije

Redka nebesna prikazen, ki se je videla nad vso Evropo, je tudi v Jugoslaviji napravila mnogo razburjenja med prostim ljudstvom. — Usodna nesreča posestnikovega sina na Igu. — Razne druge vesti.

Severni sij nad celo Slovenijo

Ljubljana, 28. jan. — O redki prikazni na nebu, ki se je videla pretekli torek večer, prihajajo z dežele številna obširna poročila. Ljudje so ob skoro istem času po vsej Sloveniji mogli opazovati to lepo in redko prikazen na nebu. Skoro povsod so sprva mislili, da je nekje ogromen požar. Pozneje pa so ugibali vse mogoče in nemogoče. Obširna poročila o tej nočni krvavordeči svetlobi smo prejeli iz Trboj pri Kranju, iz Škofje Loke, iz Zagorja, od Sv. Andraža v Halozah, od Sv. Marjete na Dravskem polju, iz Nove cerkve pri Celju, iz Črešnjevca pri Slovenski Bistrici. V Slovenski krajini je nebo izgledalo ko velik načrtan zvezek. Barva zgoščene svetlobe v snopih je bila v začetku rumenkasto zelena, nakar je prešla v lepo roza barvo. Vsa svetloba se je iz snopov zopet razlila po vsej severni strani neba. Razume se, da je bilo dovolj ugibanja, kaj je vzrok tega nenavadnega pojava. Bila so vsa mogoča mnenja. Na zadnje je prevladalo mišljenje, da je vsa prikazen najbrž fata morgana polarne svetlobe. Na ravnini Slovenske krajine se večkrat vidijo medle fate morgane, včasih pa tudi razločno. Tako smo v hudi zimi leta 1929 v mesecu februarju večkrat videli na nebu tri solnca. Lani pa smo večkrat opazili fato morgano zahajajočega solnca ko je izgledalo, da zahaja solnce na dveh straneh, na zapadni in vzhodni. Iz Črnomlja nam poročajo, da so v torek zvečer vsi mislili, da nekje gori, zakaj na severnozahodnem nebu je močno žarelo. Toda ta čudna svetloba ni ostala na enem kraju, temveč se je pomikala v smeri od Gorjancev proti Mirni gori in je bilo skoz njo videti zvezde na nebu. Nad Mirno goro so videli kakor nekak rdeč steber in tri vodoravne trake, drugega nad drugim. Ljudje so si to prikazen razlagali na različne načine, seveda ni manjkalo tudi takih, ki so trdili, da je ta prikazen napoved hude vojne.

—o—

Smrtna nesreča v kamnolomu

Ljubljana, 1. febr. — Danes so bili mestni reševalci njuno poklicani na Ig. kjer je prišlo v kamnolomu do hude nesreče. Pri kopanju gramoza je bil zaposlen tudi 23 letni posestnikov sin Tone Štrukelj z Iga. Ko je kopal v steni, se je na lepem zrušila nad njim ogromna skala. Štrukelj je še dovolj hitro opazil nevarnost, da je odskočil — sicer bi ga bilo skalnato breme zmrcvarilo pod sabo — vendar ga je plaz dosegel in ga zasul, da je dobil hude notranje poškodbe. Reševalci so ga brž prepeljali v Ljubljano, kjer so se zdravniki na kirurškem oddelku z vso skrbno pozornostjo zavzeli zanj. Toda vse njih prizadevanje je ostalo zaman — čez par ur je Štrukelj ranam podlegel.

—o—

Nevarna igra

V vasi Ravne pri Litiji so otroci nekje iztaknili smodnik. Precej tega smodnika so nabasali v star lonec in ga zažgali. To nevarno igro je hotel od blizu videti tudi 12 letni Ivan Marolt, sin upokojenega rudarja. Smodnik je naglo eksplodiral in bušnil v Ivana ter ga nevarno ožgal po obrazu in obeh rokah. Poškodbe, zlasti na obrazu so zelo nevarne, saj mu je obraz ves razmesarjen.

—o—

Smrtna kosa

Na Bledu je umrla Marija Kajdiž, vzorna krščanska žena, stara 40 let. — V mariborski bolnici je umrla Marija Linder, vdova po sodnem kancelistu stara 47 let. — V Celju je umrla Katarina Drobotinšek, zasebnica stara 84 let. — V Gornjem gradu je umrl Franc Fendre, okrajni tajnik star 39 let.

—o—

Ogromna riba

Ribiči iz Trpnja, ob Jadranskem morju so pred kratkim ujeli ogromno ribo, ki jo imenujejo "žutuga". Ribo so ribiči pripeljali v Sarajevo, kjer so jo razsekali in razprodali na sarajevskem tržišču. Ta ogromna riba je tehtala okolu 300 kilogramov. Ko so ribiči ujeli ribo, so ji takoj odsekali rep, ker so se bali, da bi se pošast ne branila z repom in pobila kakega človeka.

—o—

Srečo je imel

V jeseniški železotovarni je 16 letni tekač Lado Volčini padel na tir normalne proge tovarniške železnice ravno v trenutku, ko je po tiru privozila lokomotiva z več vagoni. Mali Lado je bil toliko prisoten, da se je, ko je zaslišal lokomotivo, pritisnil k tlom in tam ždel dokler niso vagoni in lokomotiva odbrzela čez njega. Vsi ki so ga videli pasti, so bili prepričani, da bodo našli samo še razmrcvarjeno truplo, pa se je Lado na splošno začudenje brez težave dvignil in odšel z nesrečnega kraja. Zdravnik je ugotovil le obdrgnjeno kožo na glavi in hrbtu. Fant pa vsled strahu niti bolečine ni čutil.

—o—

Trikrat pogorel

V Adrencih pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah je zgorelo novo zidano poslopje posestnika Martina Čuša. Sumijo, da je bil požar podtaknjen. — Zanimivo je to, da je posestnik Čuš v kratkem že tretjič pogorel.

—o—

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd.,Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd.,Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Brez naslova

Univerzitetni profesor Dr. Olmstead, ki poučuje orientalsko zgodovino na chicaški univerzi, je te dni imel zanimivo predavanje pred zbrano javno skupino zavoda za Orient. Dr. Olmstead je povdarjal, da rek: "Od vzhoda prihaja luč," ni brez pomena. "Ko je pred dva tisoč leti začela propadati grška in rimska kultura, je tam, kjer je jenjala, poprijel Daljni vzhod in nadaljeval v marsičem njeno nadaljevanje." Dalje je povdarjal profesor zlasti to, da kultura bele rase gre v marsičem navzdol. Modernizacijo stroja in udobnejšega življenja pa sprejema Daljni vzhod. Ne bo dolgo, ko bodo po Aziji in njenih planjavah švigali avtomobili, prav tako, kakor zdaj švigajo po civiliziranem zapadu. Daljni vzhod je bil pred tisočletji središče visoke civilizacije. Egipčanski zdravniki so bili visoko razviti v kemiji, nekateri njih so celo današnji visoki zdravniški vedi uganke. Babilonci so imeli pred 1500 leti zelo spretne računske izvedence. Tudi v prvem delu srednjega veka je Daljni vzhod prednjačil pred zapadom, pripoveduje Dr. Olmstead. Orient dosledno asimilira vse, kar nudi civilizacija in kultura zapada. In ker slednji pada v številu in kaže številčno nadkriljenje Orient, se je treba pripraviti na to, da bo Orient poprijel tam, kjer bo zapad jenjal in bo Orient nosilec prekvašene kulture in civilizacije z duhom zapada in orienta, z najboljšo tvarino obeh. Takih misli je Dr. Olmstead.

Pred dvajsetimi leti so se radikalni delavski voditelji na vso moč vsiljevali delavskim organizacijam. Matica za radikalce je bila tiste čase znana IWW. Ko so na letni konvenciji na vsak način hoteli priti do veljave v Ameriški delavski federaciji, je stari pokojni Samuel Gompers, tedanji njen predsednik, radikalcem tako le odgovoril:

"Vam socialistom naj povem, da sem proučeval vašo filozofijo; čital sem vaša literarna dela o gospodarstvu; razna vaša dela sem ne samo čital v angleščini in nemščini, marveč iste tudi proučeval. — Slišal sem vaše govornike in opazoval vaša gibanja po vsem svetu. Skrbno sem opazoval in proučeval vaše nauke zadnjih trideset let; družil sem se z mnogimi izmed vas in vem kaj mislite in kaj predlagate. — Vem tudi kaj imate v svojih rokavih. — In želim vam povedati, da se popolnoma razlikujem od vaše filozofije. Izjavljam vam, da se jaz ne samo razlikujem z vašimi nauki, ampak tudi z vašo filozofijo. — Gospodarsko ste nezdravi; socialno ste napačni in industrijalno pa popolnoma nemogoči." — Tako Gompers pred dvajsetimi leti.

Na Japonskem so začeli šteditis kovinami. Trafikantje so dobili ukaz, da ne smejo več prodajati tobaka, ne cigar ne cigaret v plehnatih škatljicah. Vse kovine kakoršnekoli zbira vlada in vse take zbirke gredo za orožje. Londonski Times hudomušno dostavlja: "Kitajcev je dosti in Japonce že skrbi, da bo njim preje krogelj zmanjkalo, kakor pa Kitajcev."

Stalin in Hitler sta si v gotovih načinih zelo podobna. Oba izvajata takozvane "čistke" v lastnih vrstah. Stalin "čisti" že par let. Gori od generalov doli do navadnih mužikov je "počistil" že nič koliko. Kakor veje na košatem drevesu, tako jih seka na levi in desni. Hitler je že tudi nekaj "čistil" pred par leti. Zadnja poročila pravijo, da zopet pripravlja veliko "čistko". Zelo sta si podobna v tem. Dogodilo se pa bo prej ali slej, enemu ali drugemu, da bo odsekal vejo, na kateri sam sedi. Vsaka reč en čas trpi . . .

Visoke glave si dovolijo marsikaterikrat kake šale. Nekoč so pripovedovali, da so štirje mladi častniki srečali zvečer cesarja Franca Jožefa, pa so bili tako zamaknjeni v svoje pogovore, da ga v pol mraku niso opazili in mu vsled tega niso salutirali, kakor je bilo predpisano. Cesar jih je dal drugi dan poklicati pred se in jim je naložil kazen, da so morali na vrtu eno uro hoditi okrog kostanja in drug drugemu deliti brce. Ljudje, ki so o tem zvedeli, so se smejali in zbijali šale. V Ameriki imamo med politikarji marsikje take slučaje. V Illinoisu vodilni politiki prav na ta način eden za drugim stopajo in eden drugemu delijo politične brce. Horner, Kelly in Nash so glavni umetniki v tej igri.

ŠTEVILNE VESTI IZ JOLIETA

Joliet, Ill.

Na tisoče ljudi se je v torek 8. februarja udeležilo pogreba kratkotrajne neveste Ljube Verbičeve in njene tovarišice gdč. Rose Videc iz sosednje naselbine Rockdale, o katerih tragični smrti je bilo že poročano v Amerikanskem Slovencu. Pogreb se je vršil iz Rockdale v slovensko cerkev sv. Jožefa v Joliet, Ill. Rad bi se spomnil na kaj veselega, toda ta slučaj je tako bridko žalosten, da se ne da popisati. Tako kratka je bila sreča, tako kratkočasa je bila nevesta in tako strašen konec. Rad bi zapisal, kako se je nevesta veselila, da bo za vedno združena s svojim izvoljencem, s katerim sta si bila tovariša že od otroških let, pa se pero ustavlja ob tako žalostnem koncu in ne more drugega zapisati kakor da izrazi globoko sožalje ženinu in nevestinim ter tovarišičinim staršem in sorodnikom nad prebridko izgubo dveh priljubljenih mladih bitij.

V četrtek 10. februarja sta se v naši cerkvi poročila rojak Frank Tushek, pomožni okrajni klerk z gdč. Isabelo Stubler, hčerko Mr. in Mrs. John Stubler na Douglas Str. — Bilo srečno!

Tovarne, ki so bile poprej po večini nasprotne da bi spadale pod mesto in da bi se prištevale v inkorporirano mestno ozemlje, so se sedaj pridružile županu Jonesu in podpirajo predlog za povečanje mestnih mej. Strinjajo se s tem tudi vsi glavni občinski uradniki,čeprav to pomeni odpravljanje njih uradov. Ako bo mesto povečano po načrtu ki je sedaj v delu, bo štelo namesto sedanjih 40,000 prebivalcev, od 70,000 do 75,000 prebivalcev, kar je že znaten povišek. Dosedaj se še ni določilo, ali se bo vršilo glasovanje potom peticije ali referenduma. V vsem pa vlada glede tega veliko zanimanje.

Te dni se je naznanil kot kandidat za okrajnega blagajnika na demokratski listi nas rojak in pogrebnik Anton Nemanich. — Kandidat Nemanich ima precej visoke šole, saj je graduiral na Wisconsin univerzi, dalje je trgovsko izobražen in ima tudi še druge skušnje na trgovskem polju. Leta in leta je ob volitvah delal za tukajšnjo demokratsko stranko, tako da ga danes lahko predstavimo pred volilce kot sposobnega vrednega stoodstotne podpore od njegove politične stranke v kandidaturi za zgoraj omenjeni urad, katerega želi imeti. Volitve bodo 12. aprila.

Tukajšnja 'kokovna', (Coke Plant), oddelek Carnegie-Illinois Steel Corp., je za nedoločen čas zopet prenehala z obratovanjem. Neuradna poročila govore, da bo delo počivalo okolu 90 dni. — Da bi le ne bilo zopet pet let in 90 dni.

V nedeljo 20. februarja imajo štiri lokalna društva svoje redne važne seje in sicer dr. sv. Cirila in Metoda št. 8; dr. sv. Janeza Krstnika št. 143, KSKJ.; — letos je konvenčno leto K. S. K. Jednote in konvencija se bo vršila na Evelethu v Minnesoti. — Dalje ima sejo Slovenska ženska zveza, ki bo v aprilu priredila kegljavsko tekmo vseh podružnic v državi Illinois in sicer tukaj v Jolietu. — Potem ima sejo tudi dr. sv. Petra in Pavla št. 66, JSKJ., katera jednota slavi 40 letnico svojega obstoja.

V nedeljo 20. febr. in v torek 22. febr., priredi dekliška Marijina družba skupna z dr. Najsv. Imena operetno igro "The Admiral's Daughter" v naši Slovenia dvorani v korist naše cerkve sv. Jožefa. — Ker je za vsak program, kakor tudi za veselico ki jo prirede omenjeni mladi fantje in dekleta veliko zanimanja in je tudi vselej vse najlepše in mojstersko speljano, zato se pričakuje da bodo tudi sedaj dobro uspeli, kot vselej in da bodo imeli veliko udeležbo.

Rojak Louis Martincich, Jr. učenec St. Ambrose kolegija v Davenport, Iowa, ki že več tednov boleha v ondotni Mercy bolnišnici, je zadnje čase zopet slabši in so zdravniki uvideli potrebo, da so mu že petič dali transfuzijo krvi. — Molimo za njegovo zdravje.

John L. Živetz, Jr.

—o—

ZOPET NEKAJ NOVEGA V WAUKEGANU

Waukegan-North Chicago, Ill.

Kaj pa bo zopet novega? Nekaj, česar še ni bilo pri nas že več časa, pa četudi so slabe delavske razmere kot povsod drugod. Tukajšnje samostojno podporno društvo Vitezi sv. Jurija priredi v nedeljo 27. februarja veselico, na kateri bo vse kaj drugega, kot je na običajnih veselicah. Pri plesu bo namreč igral orkester od Zainer School iz Milwaukee, Wis. — Ko smo bili dne 6. februarja člani dr. sv. Jožefa št. 35, KSKJ. na proslavi 35 letnice dr. sv. Janeza Evangelista št. 65, KSKJ. v Milwaukee, se nam je ta godba tako dopadla, da smo jih takoj najeli da bodo igrali na naši veselici dne 27. februarja. Še to naj o programu 35 so bili otroci in soprog ljubiletnega jubileja dr. sv. Janeza Evangelista omenim,da jim gre vsa čast, za tako lep program in ob enem seveda splošno priznanje. Čast vam milwauški Slovenci.

Dragi rojaki v North Chicagi in Waukeganu. Omenjeno nedeljo večer se bote imeli priliko prepričati, kako izvrstne muzikante imajo Slovenci v Milwaukee. Poleg tega bomo imeli na programu tudi milo petje ki ga boste proizvajali dvojčici, hčerke Mr. in Mrs. Keith ter nadalje petje dobro znanih lokalnih pevcev Mr. Arthur Nelson in Mr. Joseph Rivelli. Ta dva sta izvrstna pevca in tudi izvrstna igralca na odru, ki bota tudi ta večer poizvajala svoje smešne prizore, da si bote morali pasove dobro zategniti, da ne popokate od smeha. Ob enem bomo oddali ta večer nekaj posebnih nagrad. Zato uljudno vabimo vse rojake v naselbini, kakor tudi rojake iz bližnjih naselbin. Preskrbeli bomo izvrstno pijačo in kakor vsako leto za pustno nedeljo, bomo imeli "špehovko" za prigrizek. Torej nasvidenje v nedeljo 27. februarja v slovenski šolski dvorani na 10. cesti. Vstopnina za prireditev je le 35c. — Pozdrav.

Matt Slana, preds.

—o—

VEDNO ODHAJAJO . . .

Cleveland, O.

Že trikrat sem poročal o petih zaporednih slučajih naših mater in žena, ki odhajajo od nas v večnost in danes zopet beležim na isti način. Odhajajo, — odhajajo naše žene in matere od svojih družin, da se med nje nikoli več ne povrnejo. Na žalost odhajajo mnoge take, ki bi bile še zelo potrebne svojim družinam. Odhajajo pa v različnih starostih. Nekatere dočakajo še precejšnja leta in prestanejo dolge bolezni, druge pa že v srednji dobi, daso so videti še močne postave, pa v nekaj dneh bolezni dokončajo svoj tek. — Johana Štrumbelj se piše sedanja žrtev smrti, o kateri sem se namenil poročati, katero že od torka krije hladna zemlja na Calvary pokopališču. Stara šele 55 let, mati treh sinov in dveh hčera. Od oktobra meseca lanskega leta je bila vedno v postelji in med tem časom večkrat previdena s sv. zakramenti. Doma je bila iz Dvora pri Žužemberku in se je po domače klicala "Pižmova". Doma zapušča še mater v visoki starosti ter več sorodnikov, tukaj pa soproga, sinove in hčere, kakor zgoraj omenjeno. — Kar je pri vsem tem posebno značilnega je to, da je bila Strumbljeva družina med seboj tako silno edina in da so bili drug drugemu tako naklonjeni. Težko je dobiti tako številno družino, v kateri bi se tako lepo zložili in drug z drugim lepo potrpeli, zlasti še, če v hiši gospodari bolezen, ki tako rada spravi v nevoljo enega ali drugega člana. Toda, kakor je bila rajna mati potrpežljiva in vsa vdana v svoji težki bolezni, prav tako telji drage matere. Spoštovali so jo in se je oklepali ter ji bili v bolezni v tolažbo. To so redke izjeme, ki so se pa v Štrumbljevi družini udejstvovale. Taka družina zasluži vso čast in prav gotovo ne bo tako ravnanje pri Bogu brez plačila in blagoslova za vso družino. K pogrebu pokojne, ki se je vršil v torek 15. februarja, sta dospela tudi Mr. in Mrs. Mohar Štrumbelj iz Pueble, Colo. Soprog je doma iz Vinkovrha, p. Dvor, po domače Petkov.

Ravno ko zaključujem to poročilo, pa prihaja vest, da je zopet preminula ena žena in sicer Mrs. Agnes Zunič, v starosti 57 let. — Tako se bo slišalo tudi še za naprej. Odhajajo, v neznano večnost, odhajajo za vselej s tega sveta. — Pa se tako postavljamo kako smo napredni vsi skupaj. Da, res napredujemo in konec napredka je — smrt. — Bog jim daj večni mir in pokoj.

A. G.

—o—

PRIREDITEV PODR. ŠT. 12, SŽZ.

Milwaukee, Wis.

Čanice naše milwauške podružnice Slovenske Ženske Zveze pripravijo na pustni torek zvečer dne 1. marca svojo običajno domačo zabavo. Zato uljudno vabimo vsa društva ter naše stare in nove prijatelje, da nas ta večer posetijo v obilnem številu. — Na naših domačih zabavah je vsak imenitno postrežen ker se naše štajerske Ančke in kranjske Micike kar kosajo med seboj, katera bo bolje pripravila in kaj imenitnega prinesla na prireditev. — V starem kraju so se gospodinje na pustni torek kar najbolj postavile. Ta navada drži tudi tukaj in tem bolje, ker tukaj nam ne primanjkuje tako vsega kar se za take slavnosti kot je pustni torek, potrebuje in tukaj ni treba kure pri gnezdu čakati, kedaj bo znesla, kar se je v starem kraju marsikje dogajalo. — Zato vas še enkrat uljudno povabimo na našo domačo zabavo in vam že sedaj kličemo na veselo snidenje. Za najboljšo postrežbo vam pa jamčimo članice podružnice.

Theresa Mohorko, zapis.

—o—

DAROVI ZA SPOMENIK PADLIM VOJAKOM

Sheboygan, Wis.

Za spomenik v svetovni vojni padlim vojakom v župniji Bočna, dravska banovina, so darovali sledeči naši rojaki živeči v Sheboyganu: Po $5.00 so darovali Joe Ograde, Anton Žmauz in Fr. Remshak. — Po $3.00; Kristina Rupnik. — Po $2.00; John Fedran; — Po $1.00; Peter Novshek, Al. Novshek, Mary Kropushek, Terezija Chuvan in Frances Mihelichnik. — 50c je darovala Gertrude Kaker. — Skupaj se je dobilo $25.50, kateri denar je bil poslan na določeno mesto v staro domovino. — Prav lepa hvala vsem darovalcem za sodelovanje.

Fr. Remshak, nabiratelj

Točnost. — Budilka je zaropotala ob osmih. Sunkovito se predrami Simpson iz globokega spanja, se čemerno prime za težko glavo in sklene, da mu je nemogoče v takem stanju oditi v pisarno. Seže torej po telefonu in pokliče stanovanje svojega gospodarja: "Kar odkrito Vam bom povedal! Snoči smo ga nekoliko preveč potegnili; ali bi mi hoteli danes dati dopust?"

"Zelo lepo od tebe, da si tako odkrit. Upam, da se vidiva jutri ob pol devetih. Današnji dan pa je popolnoma tvoj;danes je namreč — nedelja".

* * *

Izredna tankovestnost. — Neki indijski maharadža, na počitnicah v Evropi, je vstopil na brzovlak Benetke-Dunaj, pa je opazil, da je prevleka mehkih sedežev iz svinjskega usnja. Ogorčen je zapustil vlak in izjavil da je prašič nečista žival, s katero po svoji veri nikakor ne sme priti v dotik, da se torej z vlakom ne more peljati, razen, če premenjajo prevlako na sedežih.

* * *

Lakomi Angleži. — Misijonar v Indiji je hotel spreobrniti domačina, pa ga je vprašal: "Ali ne bi hotel priti v nebesa po smrti?"

Domačin je odkimal.

"Zakaj pa ne?"

"Mislim, da v nebesih ne more biti nič posebnega, če ne bi jih Angleži že zdavnaj zasedli."

* * *

Njemu je vseeno. — Naredila se je že noč in mestni turist je že komaj vlekel za seboj svoje, od utrujenosti težke noge. Končno vendar le naleti na majhno kočico, surovo potrka in čaka. Čez nekaj časa se odpre linica in zaspan možakar vpraša: "Kaj pa bi radi?" — "Ostati hočem tukaj," reče dokaj oblastno naš turist. "Zaradi mene lahko ostanete tam," mu dobrodušno odgovori gorjanec in zaloputne linico.

* * *

Poparjen ženin. — Martin je prišel v vas k Rezi in sedela sta za mizo.

Reza: "Ali bi šel zame skozi ogenj?"

Martin: "Toda, hm, menda tega vendar ne bo treba?"

Reza: "Nič se ne ve."

Martin: "Potem si pa izberi kakega gasilca," je rekel, vzel klobuk ter odšel.

* * *

Nepraktični sin. — "Lojze, jaz imam zate nevesto: dekle ima toliko denarja!"

"Ah, oče, saj veš, jaz ljubim gospodično Jelko! Čeprav nima denarja,srečen bom pa samo z njo."

"No, pa čeprav boš srečen — kaj pa imaš od tega?"

—o—

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

"TARZAN NA RAZISKOVANJU" (60) (Metropolitan Newspaper Service) **Napisal: Edgar Rice Burroughs**

Z nervoznim kričanjem in skakanjem je Nkima vodila Tarzanove vojake Wazire proti naselju, v katerem je za gotovo menila, da je Tarzan vjet. Mala opica namreč ni vedela, da se je Tarzan rešil, kajti zbežala je preč od njega že takoj takrat, ko so ga bili Udalovi vojaki prijeli in ga vezali.

Zato je opica tako hitela, za njo pa zvesti vojaki Waziri, kar je napravilo prav čudno sliko, četudi sredi divje afriške džungle. Kmalu so prišli iz goščave na prijazno ravnico, ki je vodila vse do Udalove naselbine. Nekaj vojakov je opazilo vojake, ki so naglo zbežali in za seboj zaprli vrata ograje.

Ko so Udalo in njegovi podložni izvedeli da se bližajo naselbini tuji oboroženi vojaki, so tudi oni pograbili za orožje. Po kratkem posvetovanju je pa Udalo vprašal :"Kdo ste?" — "Mi smo Waziri, Tarzanovi vojaki," odgovori Muviro. "Prišli smo da se sestanemo z našim velikim poveljnikom Tarzanom od opic."

Možgani čarovnika Gupingu, so, ko je to slišal, začeli silno delovati, da se mu je kar vrtelo pred očmi. Prepričan je bil, da Tarzan, kateremu je on pomagal k begu, je ugrabil njegovo hčer Naiko. Sedaj, tako je mislil, se mu je ponudila pač najlepša prilika, da se maščuje nad Waziri, Tarzanovimi prijatelji.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Vstanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: **George Stonich**, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: **Joseph Klepec**, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: **Kathrine Bayuk**, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: **Frank J. Wedic**, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Blagajnik: **John Petrič**, 1004 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: **Rev. Anzelm Murn**, Willard, Wis.
Načelnik publikacijske propagande DSD.: **Rev. Aleksander Urankar, OFM.**, 1852 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: **Dr. Martin J. Ivec**, 452 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.
John Nemanich, 650 N. Hickory St., Chicago, Ill.

Predsednik Atletičnega odseka: **John Rolih**, 528 Bluff St., Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd, Ch.cago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku $165,396.00.

Sprejema se člane in članice od 16. do 55. leta. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se lahko za $250.00, $500.00 in $1000.00. Izdajajo se različne certifikati "Whole Life", "Twenty Payment Life", in "Twenty Year Endowment". Vsaki certifikat nosi denarno vrednost, tudi Centralna bolniška podpora. Družba sv. Družine 100% solventna.

Rojaki(inje)! Pristopite v njeno sredo.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na Glavni Urad — **301 Lime St., Joliet, Illinois.**

BROTHER MARTINCICH IN CRITICAL CONDITION

Joliet, Ill.

Louis (Lou) Martincich,one of our aggressive Slovenian youths has reached a critical point in his life. Lou is confined in the Mercy Hospital in Davenport, Iowa, suffering from Phlebitis infection.

He was chosen by Joliet Catholic High School to attend Saint Ambrose College on a Scholarship. Slovenian people far and wide. Louis has the fighting spirit as he had shown in the Championship game of the National Catholic Basketball Tournament at Loyola College last year. This fighting spirit with the best of family and medical care will pull Lou through the crisis. Let every one pray for his speedy recovery.

J. Rolih

KRALJ ZOG IN ZAROČENKA

Albanski kralj Zog in 22 letna ogrska grofica Apponyi, katerih poroka se ima menda v kratkem vršiti. Nevesta pa je prišla v navkrižje z Vatikanom, ker ji ta kot katoličanki ne dovoli poroke brez obveze, da bodo otroci katoliško vzgojeni.

ZABAVNO SOVJETSKO ŽIVLJENJE

Neki poljski popotnik, ki se je vrnil iz Moskve, opisuje v poljskih listih žalostno življenje v boljševiški prestolnici, ki je bolj umazana ko najbolj umazana vas Vzhodne Poljske. Zlasti so opazni shujšani obrazi meščanov, saj niso boljševiške plače in mezde prav nič sorazmerne z verižniškimi cenami državnih trgovin. Sovjetska država, edina delodajalka v državi, je zaeno največji krvoses sveta, ker izčrpa s temi cenami do pičice vso plačo iz delavca. Slabo storjena obleka stane v Moskvi več, kot more delavec zaslužiti v treh mesecih. Živila so dvakrat, šestkrat dražja ko drugod v Evropi. Če pomislimo, da celo najboljši, najbolje plačani sovjetski delavec ne zasluži v 3 mesecih več ko za najslabšo obleko, potem si moremo misliti, kako so ti ljudje oblečeni in hranjeni. Ker pa večina delavcev, da kmetov niti ne omenimo, ne zasluži niti polovico toliko, je razumljivo, da so moskovske ceste polne vprav razcapanih in sestradanih ljudi s pošvedranimi čevlji.

Popotnik se je čudil, kaj da so ljudje venomer izpraševali, koliko je ura. Ure skoraj nihče nima v Rusiji, to je že razkošje.

Čeprav so vtaknili v industrijo nešteto milijard iz ljudskega premoženja izsiljenega denarja, pa v Sovjetiji vedno primanjkuje blaga. V prvih petih mesecih leta 1937 so naredili 250 milijonov metrov volnenih manj in manjka tudi onih 25 milijonov parov nogavic in dva in pol milijona parov čevljev. Ruski delavec se pa tolaži s tem, da si sploh ne bi mogel kupiti teh krasnih reči s takšno mezdo.

V sovjetski Rusiji pa ni zmeda samo v gospodarstvu, marveč tudi na vseh področjih življenja. Leningrajski list "Krasnaja Gazeta", takole poroča o krasotah mestnih avtobusov:

"Vsem so znane lepote, ki čakajo potnike v avtobusu: hud smrad po bencinu, slaba luč, okna, ki jih poleti ne smeš odpreti, umazanija v vozu samem. Naši avtobusi so le tovorna vozila, ki prevažajo blago — potnike. Niti malo niso za ljudi."

Dalje se isti list pritožuje, da je v Moskvi samo sedem bolniških reševalnih voz, dasi ima mesto 3 in pol milijona prebivalcev! Na rešilne postaje se pa ljudje obračajo po 350 krat na dan! Ali je potem čudno, da prihajajo reševalni vozovi prepozno, ko je ranjenec, bolnik že mrtev? V Moskvi kroži tale dovtip: Voz se prikaže na kraju nesreče, pa ga pošljejo dalje na pokopališče. Ondi pa povedo, da je dotični ponesrečenec že zdavnaj v grobu in je pravkar dobil nagrobni spomenik . . .

Stalin vendarle nima tako napak, ko pravi, da je sovjetsko življenje zabavno. Človek se mora le smejati, ko sovjetski listi prav resno poročajo, da so urednika nekega lista zaprli zato, ker je nalašč dopustil, da so bile tiskovne napake v listu in je zato protiboljševiški element!"

Vse tako in enako čitaš v sovjetskih listih. Ali si more človek misliti, kako strašna mora biti sovjetska resničnost? Stalinove besede o lahkem, zabavnem življenju so pač strahoten dovtip surovega rablja.

—o—

SKRIVNOSTI AFRIŠKIH JEZER

Med skrivnosti afriške celine spadajo še v našem stoletju njena neraziskana jezera. Le poredko se izgubi kako angleško vojno letalo nad ozemlje Great Rift Valley, v katerem leži najslovitejše od teh jezer, Rudolfovo jezero. Vojaški piloti, ki so preleteli to ozemlje, govorijo soglasno o nepopisni brezupnosti, ki jo izžareva to jezero. Njegova površina, ki je pokrita s sodo, se blešči enakomerno v stalnem sončnem žaru. Najslabše vplivajo ta jezera ne ponoči, temveč podnevi, ko delajo vtis pravljične pokrajine na mesecu. Na enolični, neizmerni vodni planjavi ležijo daleč narazen raztreseni otoki, ki so videti iz letala kakor zelenice v puščavi. Te zelenice pa so znane raziskovalcem notranje Afrike kot otoki smrti. Na njih vlada še danes neomejeno muha tsetse , razširjevalka najhujše izmed kužnih bolezni, spalne bolezni. Medtem ko uspeva živalsko življenje okrog jezera bohotno in živijo predvsem ptice v miljonih eksemplarjev mirno življenje, so skrivnostni otoki skoraj brez življenja in mnoge afriške legende se pletejo okrog njih. Mnogi beli lovci trdijo, da so ti otoki rabili kot grobišča slonov. Nanje so se umikali stari sloni, ko so začutili, da se jim bliža konec. Domačini iz teh krajev se niti podnevi ne upajo daleč na črne vodne planjave, na otoke pa bi jih ne spravil za noben denar. Pravijo, da živijo tukaj še vedno velike kuščarice, daljše nego 2 metra, ki človeka brez oklevanja napadejo. Tako zvani Osrednji otok na Rudolfovem jezeru se dviga precej 200 m nad vodno gladino in je pokrit z majhnimi žreli, ki v žarečem soncu še bolj poudarjajo vtis pokrajine na mesecu. Še nihče se ni drznil na ta otok.

Južno od tega otoka je manjši otok, ki ga je nekoč bežno obiskal neki raziskovalec. Noben domačin ni hotel z njim in tako je priveslal z zložljivim čolnom sam na ta košček zemlje. Bil je skrajno presenečen, ko je naletel tu na ljudi. Ti ljudje, črnci, ki so se preživljali samo z ribami, sploh niso vedeli, da je razen njih še kaj ljudi na svetu. Nikoli, kar je kdo pomnil, niso prepluli tega jezera. Kakor je praznoverje preprečevalo obrežnim zamorcem, da bi prišli na otok, tako je praznoverje tudi otočanom branilo obiskati breg, ki je sicer silno daleč. Tako je živelo 97 črnih ljudi popolnoma ločenih od sveta.

Včasih se upajo britske kazenske odprave do bregov Rudolfovega jezera, kjer prebivajo zloglasni pripadniki roparskega plemena Morelijcev. Včasih prihajajo tja tudi trgovci s sužnji, da si naberejo "črne slonovine", sužnjev, ki jih prodajajo potem po notranjosti Afrike. Tamkajšnja tržišča za sužnje niso zaznamovana na nobeni karti. V teh krajih si je tudi proslula angleška trgovka s sužnji Anna Sitt nagrabila ogromno imetje.

—o—

Tisti, ki imajo pod svojo streho druge liste, katoliških pa ne, niso zanesljivi katoličani.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo: Za:	Din:	V Italijo: Za:	Lir:
$ 2.55	100	$ 6.50	100
$ 5.00	200	$ 12.25	200
$ 7.20	300	$ 30.00	500
$10.00	420	$ 57.00	1000
$11.65	500	$112.50	2000
$23.00	1000	$167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:

Za $ 5.00 pošljite ..... $ 5.75
Za $10.00 pošljite $10.85
Za $25.00 pošljite $26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

RAZNE ZANIMIVOSTI

ŽIVALI NAJDEJO POT DOMOV

Čudno se človeku zdi, ko bere, da razne živali znajo čudovito najti pot tja, kjer so živele prej, preden so iz tega ali drugega vzroka bile od tam odstranjene. Beremo o ptičih, ki znajo vsako pomlad najti pot v kraje, kjer so gnezdili prejšnje leto ter se drže celo istih vasi in hiš. Enako je s psi in mačkami, kadar jih kdo odvede kam drugam. Tudi ti se radi vračajo nazaj, čeprav so bili odvedeni desetine kilometrov daleč.

Še bolj pa je čudno, da so pred kratkim isto opazovali pri miših. Profesor dr. Bastian Schmid poroča v strokovnem glasilu "Wissenschaft und Technik" v Frankfurtu ob Maini, da je opazoval miši, s katerimi je napravil več poskusov. Za poskuse je uporabil gozdne miši. Dve miški je pustil, da sta v hiši prezimili Nato so ju ujeli ter jima izrezali nekaj šopov dlake, da so jih laže spoznali. Potem pa so obe živalci odnesli ven na polje ter ju tam spustili. Nesli so jih v mišnicah, ki sta bili poviti z rutami, da živalci nista mogli videti, kam ju neso. Obe miški sta se vsakokrat vrnili v hišo, in sicer že navadno istega dne. Ker pa so bila vežna vrata v hišo zaprta, sta miški splezali po trti pod streho, kjer sta bili vajeni dobiti živeža v tamkajšnjih shrambah. Navadno sta se vrnili že med 8 in 12 ponoči ali pa vsaj zjutraj do 8. Pozneje so jih odnesli bolj daleč ven na polje, enkrat celo za 13,000 mišjih dolžin daleč. Vsakokrat sta se miški zdravi vrnili po isti poti.

Ta opazovanja dokazujejo, da imajo živali poseben dar orientacije, kar so doslej opazovali le pri ptičih, psih in drugih takih živalih. Sedaj je to dokazano tudi pri miših.

—o—

KAKO JE NASTALA SAHARJA

Z vprašanjem, kako je nastala puščava Sahara, se ukvarjajo znanstveniki že dolgo časa. Vsekakor so že dognali, da nekdaj v tistih krajih, kjer je danes sam vroč pesek, še ni bilo puščave, temveč da je tamkaj bilo naseljeno ljudstvo, katero je obdelovalo svoja polja. Šele kasneje je začel pesek riniti v tiste kraje in jih je popuščavil. Še pred kratkim smo morali poročati, da angleške, francoske in tudi egiptske oblasti v krajih okoli Sahare ugotavljajo, da se hoče puščava Sahara še širiti v kraje, kjer danes ljudje še obdelujejo zemljo.

Nekdaj so učenjaki trdili, da je nastala Sahara tako, da se je podnebje hitro ali počasi spremenilo ter se je zato spremenila tudi oblika površine zemlje. Zoper to staro trditev pa je nastopil drug učenjak, dr. Knoche, ki prebiva sedaj na Španskem, ki je na podlagi svojih študij na licu mesta dognal nove stvari:

V severno-afriških skalah so podzemske jame, v katerih je našel na skalno steno narisane slike in risbe. Te jame so dandanes v puščavskem ozemlju.. Slike pa so danes stare skoraj 6000 let, ker so po njegovi sodbi bile narisane najmanj leta 4000 pred Kristusom. Nekako med letom 4500 in 4000 pred Kr. pa so se v takrat rodovitne kraje severne Afrike iz Azije priselili nomadi, potujoča ljudstva, ki so imela s seboj koze. Ta ljudstva pa so imela s seboj take množine koz, da se je ta žival razlila po dotlej rodovitni deželi, kakor roj kobilic. Koze so povsod, kamor so prišle, uničevale vse drevje in grmičje. Tako so sčasoma požrle vse rastlinstvo na ogromnem prostoru 6,500.000 kvadratnih kilometrov, kolikor je pač danes Sahara velika. Zemlja je tako postala docela ogoljena. Tako je začelo v tistih krajih primanjkovati moče. Sčasoma se je dežela popolnoma popuščavila, ker ni bilo več potrebne vode.

Tako trdi ta učenjak, ki zagotavlja, da je koza kriva prav tako velikih puščav v spredniji Aziji. Tudi tam je koza uničila vse rastlinstvo, nakar je morala slediti puščava.

—o—

TRIJE SMEHLJAJI

Španski kralj Filip IV. si je izbral za nevesto avstrijsko nadvojvodinjo, ki je odpotovala z Dunaja v spremstvu španskega dvornega maršala proti Madridu. Preden pa je prispela tja, se je ustavila v nekem španskem mestecu, ki je slovelo zaradi izdelovanja nogavic. Meščani so se poklonili kraljevi nevesti in so ji prinesli nekaj svojih najlepših izdelkov.

Ko je ugledal španski dvorni maršal kupe daril, se je razljutil in pograbil nogavice ter jih vrgel odposlancem v obraz. Pri tem je glasno ponavljal: "Španske kraljice nimajo nog! Zapomnite si to enkrat za vedno!"

Naivna nevesta je vzela to dobesedno in je začela jokati, češ da ni vedela, da ji bodo v Španiji odžagali noge. Če bi ji bil maršal to povedal na Dunaju, je rekla, bi se bila rajši odpovedala zakonu s španskim kraljem.

Ko so to sporočili ženinu nadvojvodinje, mu je pripovedovanje izvabilo nasmeh. In to je bil že velik dogodek, kajti Filip IV. se je nasmehnil, kakor poročajo avtentinči viri, samo trikrat v svojem življenju.

—o—

STRAH NA POKOPALIŠČU

Nedavno se je na dunajskem osrednjem pokopališču zgodilo tole:

Bilo je že o mraku, ko je pokopališče zapuščala gospa, ki je dalj časa molila na grobu svojih rajnih. Ko je hitela med grobovi proti izhodu, je naenkrat zaslišala za seboj čuden glas: "Vzemi me seboj! Vzemi me seboj! Stanujem na številki 11 na Glavni cesti.." Gospa se je obrnila h grobu, od katerega je prihajal glas, a ni zapazila nobenega človeka. Še je vprašala: "Kdo pa kliče?" In zopet se je oglasilo od tam: "Vzemi me seboj! Stanujem na številki 11!" Žensko je prevzela groza in je na vso moč začela teči proti izhodu. Vendar se ji je zdelo, da se glas kar premika za njo: "Vzemi mi seboj!" Za vsakim nagrobnikom ji je nevidni neznanec vnovič zaklical: "Vzemi me seboj!"

Pol mrtva od strahu je prihitela k vratarju pokopališča, ki mu je povedala, kaj se ji je zgodilo. Skupaj z vratarjem se je gospa potem vrnila na kraj, kjer je zadnjikrat slišala skrivnostni glas. Nekaj časa sta pregledovala, kako in kaj, ko se je neznanec zopet oglasil. Ni trajalo dolgo, pa je neznanec sam priletel in se dal spoznati. Bila je lepa papiga, ki se je najbrž od nekod zatekla na pokopališče ter sedaj ne zna domov. Prijazno se je živalica dala prijeti ter odnesti domov. Med potjo pa je venomer kričala: "Vzemi me seboj! Stanujem na številki 11!"

—o—

KRALJICA, KI JE VZELA OROŽNIKA

Francoski ministrski predsednik dobiva že dalj časa prošnje in pritožbe gospe Pavle, ki se je prej enkrat pisala Salima Mahimba ter je kraljevala na malem otoku Moheli v Indijskem morju. Otok je seveda bil pod upravo Francozov, le kraljica je še uživala kraljevske časti in dobivala od francoske vlade potrebno plačo.. Ženska pa se je zaljubila v francoskega orožnika, ki je služboval na tem otoku. Sedaj je seveda prenehala biti kraljica, ker francoske oblasti niso hotele priznati kralja, ki je bil poprej orožnik, niti niso hotele več priznati za kraljico orožnikove žene. Pač pa je Francija velikodušno dala odstopivši kraljici 3000 frankov rente na leto. Zaradi naraščanja draginje je vlada pozneje rento zvišala na 10,000 frankov letno. Toda tudi ta denar je premalo, zlasti še, ker se je medtem družina precej pomnožila. Sedaj kraljica pisari pisma svojemu "tovarišu", francoskemu predsedniku ter išče pomoči tudi pri drugih "tovariših" v Evropi. Doslej je bilo vse brez uspeha.

—o—

ZAKLAD V POHIŠTVU

Zanimiva in čudna dogodivščina se je zgodila zadnje čase na Dunaju. Že precej prileten trgovec s kolesi se je zaročil s krasno mlado Dunajčanko. Kmalu pa je začutil, da se bliža njegovo življenje h koncu, zato je še pred poroko zapustil svoje premoženje — 50,000 šilingov — in del svojega starega pohištva svoji zaročenki. Kmalu nato je umrl.

Zaročenka je, kakor moda zahteva, da se spodobi, nekaj časa objokovala svojega zaročenca, nato pa je prešla k poslom. Prevzela je svojo dediščino, pohištvo pa, ki je bilo že precej obrabljeno, zlasti nekaj mehkih naslanjačev, je dala tozadevnemu strokovnjaku v popravilo. Pri razdiranju starih naslanjačev je tapetnik v enem naletel na cel šop bankovcev in potrdilo, s katerim bi lahko vzel iz banke 40,000 švicarskih frankov. Dočim si je bankovce hotel kratkomalo prilastiti, je potrdilo vrnil lastnici z zahtevo, da mu nakaže dolžnih 10% nagrade za najdbo. Zaročenka pa je zahtevala vse zase, naznanila tapetnika policiji, ki ga je zaprla. Nekateri Dunajčani pa, ki imajo kako staro pohištvo, so ga baje začeli razdirati v nadi, da bodo tudi oni našli kake skrivne zaklade.

—o—

Ko pošiljate svojo naročnino za "Am. Slovenca" tekom kampanje, ne pozabite omeniti, komu želiti nakloniti svoje glasove!

ROJAKI SLOVENCI!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisanega za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izvzemši ob sredah.
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

PIJTE SLOVEČE

MONARCH PIVO------

na vaših partijah, društvenih veselicah in piknikih, katerega vam pripelje
VAŠ ROJAK
JOHN KOCHEVAR
West Side Distributor of MONARCH BEER
2215 West 23rd St. Tel. CANal 6177 Chicago, Ill.

DOBRODOŠLI VSI
na PLES --
Slovenian Camp, No. 16211
MODERN WOODMEN OF AMERICA
V soboto, 19. febr. '38
V DVORANI SV. ŠTEFANA
22nd & Lincoln st.
Igrala bo godba Johnny and his Merrymakers
Začetek ob 8. uri -:- Vstopnina 35c.

"Dušica"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Pa naj njegove opazke in dovtipe nihče ni odgovarjal, kvečjemu da je Chauvelin tu pa tam zinil kako suho, kratko besedo. Zato je kmalu umolknil in tiho nadaljeval svoje delo. Videlo se je, da se je stopnjema privadil nevajeni francoščini.

In spet je bilo slišati samo škrtanje peresa in vmes včasi težko sopenje Chauvelinovo in Collotovo —.

V moreči molk pa je v tem privalovelo, zamolklo izpočetka, pa vedno močneje, sami niso vedeli kedaj se je začelo, — čudno hrumenje in bobnenje, podobno grmenju valov, ki butajo v hudem viharju ob obrežne skale.

Sem iz mesta je prihajalo po večernem zraku. Bliže in bliže ga je bilo slišati, bolj in bolj naraščalo.

Kričave glasove je bilo slišati vmes, glasen smeh se je dvigal iz nižine zamolklega hrumenja, zdaj pa zdaj so ostri glasovi trobent presekali ozračje, boben je ropotal vmes.

Slavnostni sprevod veselih, razposajenih Boulognčanov se je bližal trdnjavi Gayole sem po dolgem drevoredu, ki je bil nasajen na južnih nasipih. Kriče in pevajoč, z godbo in bobnom so prihajali, razgreti od vpitja in plesa, mokri od dežja, ki je vedno gosteje škropil, hripavi in oglušeni — pa skrajno veseli, dobre volje, razposajeni in razigrani.

Percy je za trenutek pogledal kvišku, se obrnil k Chauvelinu in pokazal na pismo.

"Kmalu bom gotov!" je dejal.

Ozračje v majhni, nizki sobi je bilo nasičeno napetosti in nevzdržnega pričakovanja. In čvetero src vsaj je bilo v divjem, nepremagljivem strahu.

Margareta je nepremično gledala Percyja. V očeh ji je sijala vsa njena nežna, velika ljubezen do moža, ki ga je tako strastno ljubila.

Ni razumela njegovega obnašanja, ni vedela niti kaj bo prihodnji trenutek storil, — le eno je čutila, divje koprnenje, da bi si z enim samim dolgim, zadnjim pogledom vtisnila v spomin ljubljeni obraz, zadnjikrat, v večno slovo, brez upa na zemeljsko svidenje, na zemeljsko srečo —.

Abbe Fabre ni več molil.

Njegovo srce je bilo polno tožnega pomilovanja za moža, ki si je pisal svojo usodo, in za njegovo nesrečno ženo.

Umeval je, kaj se godi in zakaj so prav njega posadili sem vštric gospoda Percyja, — zakaj so mu pravili o Angleški —.

V Chauvelinovem in Collotovem srcu pa so obhajale svoje orgije čuvstva maščevalnosti, zmagoslavja, sovraštva in škodoželjnosti. Pa njuni živci so bili napeti do tiste skrajnosti, ki nastopa trdo pred vrhuncem.

Kdo pa bi znal pogoditi, kaj se vrši v srcu in v možganih drznega pustolovca, ki si je pisal naigloblјo sramoto, ki v njo more kedaj pasti izgubljen človek —? Kake misli so se porajale za nizkim, jasnim, gladkim čelom, globoko sklonjenim nad usodnim papirjem —?

Kdo bi znal to povedati, ko niti ostro, ljubeče oko žene ni znalo brati v skrivnostnem, nerazumljivo mirnem in dobrovoljnem obrazu —?

Slavnostni sprevod, poln razigranega, razposajenega veselja, je bil trdo pod oknom. "Živijo Robespierre —!" "Živela republika —!" je donelo iz mladih in starih grl vse križem v zahvalo očetovsko skrbljivi vladi, ki jim je dovolila in poskrbela tak izreden vesel dan —.

Šunder in trušč, petje in vpitje, bobnanje in trobentanje je glušilo ušesa. Boulognčani so bili pijani znorelega veselja.

Tedaj se je menda nekdo spomnil, kdo da je pravzaprav prvi povzročitelj veselega dne, vsega slavja.

Klic je zadonel:

"Alo —! Poglejmo si istega angleškega vohuna!"

"Poglejmo si "Dušico" —!" je kričal mogočen, vsiljiv glas s čudno prepričevalno silo.

Klic je vžgal.

"Poglejmo si ga, kak je —!" je vpilo vse vprek za njim.

Vse huje so razgrajali. Zdelo se je, da z magično nepremagljivo močjo vleče na sebe razgrete množice odprto okno, iz katerega je sijala ven v temno noč slabotna, brleča luč. Sprevod je obstal, trume ljudi so se nakopičile pod oknom, vse je pritiskalo bliže, strašna gneča je nastala, vsak je hotel videti v sobo.

"Alo —! "Dušica" —!"

Jezni, grozeči glasovi so se čuli. Ljudi se je lotevala nepotrpežljivost.

Nekdo se je povzpel na okno in zakričal v sobo:

"Alo —! Pokažite nam tistega angleškega vohuna!"

"Pokažite nam "Dušico" —!" so nasilno zahtevali zunaj.

Še več predrznežev se je splazilo na okno. Kuštrave glave, čudne kape, smešne pustne krinke, žareče oči, obrazi mokri od dežja in razpaljeni od norega kričanja, so zvedavo gledali v sobo.

"Sem z vohunom —!"

"Sem z "Dušico" —!"

Razburjenje velikih množic je vsikdar nalezljivo. Tudi topot se je zaneslo z nasipov v sobo.

Zanimanje za Percyjevo pisanje je pojenjavalo, gledalci so se obračali vedno češče k oknu, vojaki so nemirno prestopali, Hebert je gubal čelo in gledal Chauvelina, kaj bo zapovedal. Chauvelin se je nervozno premikal, očesa pa ni krenil od Percyjevega peresa.

Collot je robantil in klel ter gonil vojake, naj gredo okno zapirat in ljudi razganjat.

Pa ljudje, večinoma sama razposajena, drzna mladina, se niso dali meni nič tebi nič odpoditi in ko so vojaki okno zaprli, je dvajset razjarjenih pesti mahoma razbilo šipe.

Ljudje so hoteli imeti svojo voljo. In zakaj tudi ne —? Saj so si bili vsi enaki! Volja ljudstva je najvišja volja v državi, tako jih je učila republika —.

"Saj ne morem skončati tegale vašega pisanja preklicanega v takem šundru —!" je mirno pravil Percy. Edino on in Margareta sta ostala mirna.

(Dalje prih.)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

AGITATOR, spisal Janko Kersnik. Zanimiv roman o mladem inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezana 80c

BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana..... 60c
Mehkovezana 40c

BLED IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani..... 45c

BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tone Čemažar. Brošura z 142 strani 50c

CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja..... 75c

ČETRTEK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c

ČRTICE, spisal Fran Ksaver Meško, trdo vezana knjiga z 160 strani 75c

DESET DETEKTIVSKIH ZGODB, zelo zanimivo za vsakega. Broširana knjiga, 210 strani, stane 50c

DEVIŠKA ZEMLJA V KRVI, spisal J. Grcar, 236 strani. Zelo zanimiva povest iz časov svetovne vojne $1.25

DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Cela povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj $3.00

DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c

ENA BOŽJIH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja $1.00

FABIJOLA, po kardinalu Weisemanu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c

FINŽGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Finžgarjevega peresa $1.50

FURIJ, novela iz življenja mladeniča, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
Mehkovezana knjiga 239 strani 75c

GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj..... $1.50

GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidgor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 50c

GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebškega življenja. ba. Brošura z 317 strani..... $1.50

GOZDARJEV SIN. X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finžgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c

GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnja, ki slika socialne razmere. nice. Povest iz švedskega življe-

GUISEPPE GARIBALDI IN GOSPODAR NOČI, 4 zvezke obširen napet roman, skupaj 1092 str., 4 broširani zvezki..... $2.00

GUISEPPO MUSOLINO, ali KRVNO MAŠČEVANJE, dolg napet roman, v osmih zvezkih, skupoj 2654 strani, vseh osem zvezkov $5.50

GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani..... $1.50

IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najbolje slovenske povesti. Posamezni del stane $2.50, oba skupaj $5.00

IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga $1.50

IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c

IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani..... 80c

KO SO HRASTI ŠUMELI. Zgodovinski roman, brošurana knjiga z 328 strani $1.25

IZ MODERNEGA SVETA. Roman spisal F. S. Finžgar, trdo vezana knjiga z 280 strtni..... $1.60

IZGUBLJENI SVET. Roman spisal C. Doyle, brošura z 233 strani 75c

IZSELJENCI, roman spisal Johan Bojer. Brošura z 410 strani $1.50

IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c

JERNAČ ZMAGOVAČ IN MED PLAZOVI, dve povesti v eni knjigi, trdovezana 178 strani. Obe jako zanimive $1.00

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA, povest, ki jo ljudje zelo radi čitajo vsled izredne zanimivosti. Povest je v dveh trdovezanih knjigah 1. in 2. del in staneta oba skupaj $1.50

JAROMIL, češka narodna pravljica za mladino 30c

JUTRANJA ZVEZDA, spisal H. Haggard. Brošura 307 strani. Zelo napeta povest in po svoji zanimivosti priljubljena $1.00

JURČIČEVI ZBRANI SPISI, zanimive povesti črtice in novele iz domačega slovenskega življenja, ki ga je malo kdo zadel in naslikal, kakor ravno nepozabni Jurčič. Njegovih zbranih spisov je 10 zvezkov, vsak po..... $1.00

V vsakem zvezku so sledeče povesti:

1. zvezek: Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polhaji. — Domen. — Dva prijatelja.
2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klošterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.
3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valper.
4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer.
7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
8. zvezek: Ivan Erazem Tatenbah. — — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pajka Spomini starega Slovenca.
9. zvezek: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci.
10. zvezek: Slovenski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška.

KMEČKI PUNT, A. Šenoa. Povest, opisuje boje hrvat. naroda v 16. stoletju. V povest so vpleteni zanimivi slučaji iz življenja hrvat. naroda. Brošura 464 strani $1.00

KNEZOVA KNJIŽNICA. 1. zvezek: Anton Knezova ustanova. Gospod Lisec. — Ženitev Ferdulfa, vojvode. Brošura 195 str. $1.00

KRALJ ALKOHOL, J. London. Bošura 245 str. Povest, ki slika gorje ki ga povzroča alkohol....$1.25

KRALJ GORA, Ed. About. Zelo napeta povest iz francoskega življenja. Brošura 255 strani....$1.00

KRIŠTOF DIMAC, J. London. Mehkovezana knjiga 404 str. Ameriška povest, zelo napeta in zanimiva polna pestrih scen razboritega življenja na divjem zapadu $1.25

KRIŠTOFA ŠMIDA SPISI, — vsak zvezek po 65c
1. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček.
7. zvezek: Jagnje. — Starček z gore.
8. zvezek: Pirhi. — Ivan, turški sužnj. — Krščanska obitelj (družina).
13. zvezek: Sveti večer.
15. zvezek: Pavlina.
16. zvezek: Roparski grad. — Ptičje gnezdo. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni prstan.
17. zvezek: Brata. — Različni sestri.

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alešovec. Brošura blizu 500 strani. Alešovec je humorist in šaljivec, kakoršnega ni med Slovenci. Dva dela; vsak stane 60c

KRIŠTOF KOLUMB, ali odkritje Amerike. E. Šreknik. Brošura 282 strani. Interesanten roman iz življenja Krištofa Kolumba 65c

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Ordru, bančnem draftu alii v znamkah. Knjige pošiljamo poštnine prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Saj res.

(Konec)

Janez Radečan hoče posebno odpreti oči nekim zabitim klerikalcem, ki pravijo in trdijo in verujejo, da je ta španski konglomerat poslal do 14,000 duhovnikov v krtovo deželo in temeljito pomedel z vsem, kar le količkaj spominja na katoliško cerkev. Pa trdi ta Janez Radečan, da so le slepci, ne odprejo oči, so zabite klade, klerikalne in katoliške klade. "V mislih imam klerikalce, ki se boje "verskega preganjanja" in se baš vsled tega mnogo bolj nagibajo k fašizmu kot k antifašizmu". To so tiste težke klade. Sam se postavi: "Ves čas mojega bivanja v Španiji sem se izmed vseh vprašanj najbolj zanimal baš za versko vprašanje in preganjanje cerkve, o katerem se je mnogo pisalo in lagalo". Tu imate, vi težki klerikalci. Klerikalci lažete in vam klerikalcem se je le lagalo in vse je zlagano.

Borba sicer ni zlagana, ampak kriv je kler, ker "borba ni bila absolutno verskega značaja". In dalje odpira ta Janez klerikalcem oči: "Do sedaj sem videl vsa glavna mesta in večino manjših mest republikanske Španije. Toda nikjer nisem videl niti najmanjšega znaka protiverske propagande." In ta Janez ima tudi dokaze. "Videl sem pri neštetih španskih vojakih svetinjice matere božje in mašne knjižice". Regimentno. Kler je le "multimiljardno bogastvo", in ker je le šlo tudi za vrat klera, pravi ta Janez, da "je bilo tudi to vprašanje objavljeno popolnoma drugačno kot se je v resnici vršilo", kar pač pomeni, da sam vatikan ni vedel, kako se je vršilo, ali pa je namenoma lagal.

Potem pride Janez z doživetji. Poslali so ga v bolnišnico. "Stavba prostrana in razkošna, z lepim, naravnost očarljivim vrtom." Kdo je sezidal tak samostan, zdaj bolnišnico? Dalje: "Strežnice same ženske..toda obnašanje teh žensk me je živo spominjalo naših redovnic". Naših redovnic.. hm? "Vprašal sem, odkod te ženske...in vojaki so mi razložili, da so te strežnice — bivše nune". Ves vzhičen nadaljuje: "..bil sem presenečen in sem se nepopisno začudil. Kje je toraj tisto strahovito pobijanje redovnikov in redovnic ter brezmiselno rušenje samostanov, o katerem je pisal ves kapitalistični svet?" Ali sem vam kladastim klerikalcem še ne odprejo oči, kakor so se temu Janezu? Nune sicer niso bile več nune, pa so bile le nune in niso bile pobite, in samostan je bil bolnišnica...in vse preganjanje je le zlagano.

Dalje iz mesta Belčite. Enega redovnika in tri duhovnike so ujeli. "Trdno smo bili prepričani, da bodo vsi štirje obešeni...toda vsi štirje duhovniki so biki pogoščeni". Toraj, vse zlagano. Potem omenja še baskiške duhovnike, in omenja, da je v "Albaceti še danes osem duhovnikov..in so še po vseh španskih mestih", in ker jih je le tudi precej zmanjkalo, pove ta Janez, ki pripoveduje, da v Španiji ni preganjanja cerkve, da "so padli duhovniki, kar jih je padlo, poleg matraljeza, s katerim so streljali iz cerkvenega zvonika v delavce in kmete". Ali hočete še več dokazov, vi zabiti klerikalci?

Potem se obrne Janez Radečan še posebno na "katoliško usmerjene Slovence". Debelo jim podčrta in poriba pod nos: "Edino antifašizem more garantirati demokracijo in edino demokracija more garantirati versko svobodo. Kdor je trdno veren in Janez mora biti tako trdno veren (moja pripomba) in zahteva, da njegovo versko prepričanje ne bo zapostavljeno in preganjeno, mora biti antifašist". Noben prav informiran katoličan ni za fašizem kot tak, le manjše zlo mu je, ko gre za izbero med fašizmom in komunizmom, vsak katoličan je zoper Hitlerjev fašizem, pa nikoli ne more biti za kak komunizem, in le kak "katoliški" Janez Radečan more biti za španski antifašizem, ako se pri vsem obsežnem in tako važnem verskem vprašanju ne zadovolji morda, kakor on, s kako svetinjico ali mašno knjižico ali z bivšimi nunami.

Potem prihaja Janez Radečan še na nacionalno vprašanje slovenskega naroda. To bilo narodno stališče vsakega Slovenca nasproti Hitleru in Mussoliniju. O tem bi se dalo govoriti, in mu vsaj delom pritrdim, in pritrdim celo brezpogojno, da je vsak fašizem smrt malim narodom.

Ali pa je pot v Madrid in k španskemu antifašizmu in k španski — demokraciji, kamor je on odšel, prava pot, je pa zopet drugo vprašanje, in če se tam bijejo zdaj tudi Slovenci, naj kar pozabijo na kako svobodo verskega prepričanja, in dvomim, da bi ti zdaj španski Slovenci mogli rešiti le enega narodno ogroženega Slovenca. Enotna borba za gospodarsko, politično, versko, nacionalno in kulturno svobodo malega slovenskega naroda je potrebna, bi bila tudi moja srčna želja, ampak vsaj jaz odločno trdim, da vsi borci za španski antifašizem zapravljajo le itak skromne slovenske moči.

—o—

SLEPOTA OB NILU

Skoraj 60,000 ljudi v Egiptu je slepih in 99 odstotkov vseh zdravniško preiskanih šolskih otrok ima "trahom", nalezljivo vnetje oči. Te strahotne podatke najdeš v poročilu, ki ga je objavila sekcija za očesne bolezni egiptovskega zdravskega ministrstva.

Trahom (egiptovska bolezen) je pač najbolj razširjena bolezen v Egiptu.

—o—

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

TA NOVI SLOVAR ima posebno poglavlje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:
Trdovezan v platno.... $1.50
Broširan mehko $1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois